

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Tomáše Langáška a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **S. B.**, zastoupeného Mgr. Martinem Peškem, advokátem, se sídlem Hrabenov 187, 789 63 Ruda nad Moravou, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 19. prosince 2012, o odnětí invalidního důchodu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 21. března 2013, č. j. 34 Ad 11/2013 - 33,

takto:

- I.** Kasační stížnost žalobce **se zamítá.**
- II.** Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Martinu Peškovi, advokátu, se sídlem Hrabenov 187, 789 63 Ruda nad Moravou, **se přiznává** odměna za zastupování, náhrada hotových výdajů a náhrada za promeškaný čas ve výši 4 058 Kč, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobci byly rozhodnutím žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 19. prosince 2012, označeným v návěti tohoto rozsudku, zamítnuty námitky proti předchozímu rozhodnutí žalované č. j. X ze dne 9. října 2012, jímž byl žalobci od 20. října 2012 odňat invalidní důchod.

[2] Podáním datovaným dnem 16. prosince 2012, podaným k poštovní přepravě dne 18. prosince 2012 a doručeným Krajskému soudu v Ostravě – pobočce v Olomouci dne 19. prosince 2012, se žalobce obrátil na zmíněný krajský soud s žalobou ve věci „*bodnocení*“

[jeho] *zdravotního stavu – odebrání důchodu*“, v níž uvedl, že 12. září 2012 „*došlo ke kontrolní komisi (ČSSZ Šumperk) a dle jejího rozhodnutí [mu] byl důchod odebrán*“. Na výzvu Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci, aby předložil kopii napadeného rozhodnutí, pak žalobce soudu přípisem ze dne 12. ledna 2013 zaslal kopii rozhodnutí žalované ze dne 19. prosince 2012, kopii posudku o invaliditě Okresní správy sociálního zabezpečení Šumperk ze dne 12. září 2012 a kopii posudku o invaliditě České správy sociálního zabezpečení, pracoviště Ostrava, ze dne 5. prosince 2012.

[3] Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci pak na základě doplnění žaloby kvalifikoval věc jako žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 19. prosince 2012 a usnesením č. j. 72 Ad 63/2012-26 ze dne 18. ledna 2013 ji postoupil Krajskému soudu v Brně jako soudu místně příslušnému. V odůvodnění tohoto usnesení uvedl, že se žalobce domáhá žalobou „*předčasně*“ ochrany proti rozhodnutí žalované ze dne 19. prosince 2012.

[4] Krajský soud v Brně pak usnesením č. j. 34 Ad 11/2013-33 ze dne 21. března 2013 žalobu podle § 46 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) skutečně odmítl s odůvodněním, že žalobce podal žalobu k poštovní přepravě 18. prosince 2012 a Krajskému soudu v Ostravě – pobočce v Olomouci byla doručena 19. prosince 2012, avšak napadené rozhodnutí bylo vydáno teprve dne 19. prosince 2012, tudíž že žalobce podal svou žalobu předčasně.

II. Kasační stížnost a řízení o ní

[5] Proti výše uvedenému usnesení Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost, v níž požádal též o ustanovení právního zástupce. Usnesením č. j. 6 Ads 31/2013-18 ze dne 26. června 2013 Nejvyšší správní soud stěžovateli právním zástupcem ustanovil advokáta Mgr. Martina Peška a jeho prostřednictvím stěžovatele vyzval k odstranění vad kasační stížnosti.

[6] V doplnění kasační stížnosti stěžovatel prostřednictvím svého právního zástupce uplatnil kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu na zahájení řízení, jež blíže odůvodnil tak, že „*je pravdivé tvrzení, že žalobce podal k poštovní přepravě dne 18. prosince 2012 žalobu, kterou se domáhal zrušení rozhodnutí žalované o odnětí invalidního důchodu ..., a tvrzení, že žalobou napadené rozhodnutí žalované č. j. X1 bylo vydáno dne 19. prosince 2012*“. Žaloba však podle stěžovatele ani tak nebyla předčasná, protože byla místně nepřislušnému Krajskému soudu v Ostravě – pobočce v Olomouci doručena 19. prosince 2012, tj. v den vydání napadeného rozhodnutí žalované, a že „*přijetí žaloby na podatelně Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci není časově v rozporu s vydáním předmětného rozhodnutí ČSSZ*“. Stěžovatel vysvětlil, že žalobu podal 18. prosince 2012 z opatrnosti „*na základě oznámení ČSSZ, pracoviště Ostrava o výsledku námitek ... ve věci invalidního důchodu, datovaného ke dni 5. prosince 2012, které předcházelo samotnému doručení rozhodnutí ČSSZ*“ (zřejmě měl na mysli posudek o invaliditě České správy sociálního zabezpečení, pracoviště Ostrava, ze dne 5. prosince 2012). Stěžovatel konečně uvedl, že se mohl oprávněně domnívat, že předčasné podání žaloby bylo zhojeno tím, že Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci po podání žaloby stěžovatele vyzval k doložení dalších podkladů.

[7] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud hodnotí kasační stížnost jako přípustnou, neboť byla podána osobou oprávněnou ve smyslu § 102 s. ř. s. a její důvody se opírají o § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Kasační stížnost není nepřipustná ani z jiných důvodů plynoucích z ustanovení § 104 s. ř. s.

[9] Nejvyšší správní soud poté kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[10] Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh byl podán předčasně. Smyslem institutu odmítnutí kasační stížnosti pro předčasnost je předejít tomu, že kasační stížnost se opírá jen o více či méně nekvalifikovaný odhad, případně „věštění“ podoby zatím neexistujícího rozhodnutí správního orgánu. Z pohledu opačného, správní žalobu lze podat až poté, co se stěžovatel přesně a úplně seznámí s naříkaným správním rozhodnutím a jeho odůvodněním, neboť teprve pak může kvalifikovaně předestřít krajskému soudu důvody (žalobní body), pro které by mělo dojít k jeho zrušení. Ostatně řadu nezbytných náležitostí správní žaloby lze čerpat jen z napadeného správního rozhodnutí, jehož opis musí být k žalobě připojen (§ 71 s. ř. s.); srov. též usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 43/2013-12 ze dne 19. června 2013, z dřívějších např. usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 148/2004-51 ze dne 7. října 2004, podle něhož je smyslem odmítnutí návrhu pro předčasnost ochrana účastníků řízení před tím, aby soud nerozhodoval o návrhu, u něhož není splněna podmínka řízení, přičemž nesplnění této podmínky by se mohlo negativně projevit na kvalitě rozhodování soudu.

[11] Stěžovatel činí nesporným, že předmětem řízení před krajským soudem bylo rozhodnutí žalované o zamítnutí námitek proti předchozímu rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu; proti tomu, že právě takový předmět řízení krajský soud dovodil z podání stěžovatele, stěžovatel nijak v řízení před krajským soudem, ani v řízení o kasační stížnosti nebrojil. Stěžovatel dále činí nesporným, že toto rozhodnutí bylo vydáno žalovanou 19. prosince 2012 a že správní žalobu podal o den dříve, tj. 18. prosince 2012. Na této skutečnosti nemůže změnit nic ani to, že stěžovatel anticipoval zamítavé rozhodnutí žalované z informace o posudku o invaliditě České správy sociálního zabezpečení, pracoviště Ostrava, ze dne 5. prosince 2012; přezkum právě tohoto posudku předmětem řízení před krajským soudem neučinil. Přitom právě předčasnému podávání žalob jen na základě odhadu výsledku řízení před správním orgánem má institut odmítnutí žaloby pro předčasnost, jak byl jeho účel popsán výše, zabránit.

[12] Z těchto skutečností tedy plyne jednoznačný závěr, že stěžovatel se na správní soudy obrátil předčasně. Závěr o předčasnosti žaloby nemůže zvrátit ani argument, že žaloba došla Krajskému soudu v Ostravě – pobočce v Olomouci 19. prosince 2012, tj. v den vydání napadeného rozhodnutí žalované; ostatně to bylo stěžovateli doručeno až po podání žaloby a nemůže být sporu o tom, že v době podání žaloby, ani v době jejího doručení soudu stěžovateli obsah správního rozhodnutí nemohl být znám. Bez významu pro danou věc je i skutečnost, že žaloba byla podána u místně nepřislušného krajského soudu – řízení bylo zahájeno tímto okamžikem, tvoří jeden celek, postoupení věci místně příslušnému soudu je procesním úkonem soudu v již zahájeném řízení, řízení se jím nijak nekončí a není ani zahájením řízení nového, nyní již u soudu místně příslušného. Zachování účinků žaloby podané u místně nepřislušného soudu totiž nemůže být selektivní jen ve prospěch či na úkor toliko jednoho z účastníků řízení. Na straně jedné představuje pro žalobce dobrodiní, že podmínka včasnosti podané žaloby zůstává splněna a žaloba nemůže být považována za opožděnou jen proto, že byla místně příslušnému soudu postoupena až po uplynutí lhůty pro podání žaloby, když u místně

nepříslušného soudu byla původně podána včas, musí to však platit také opačně, tedy že předčasně podaná žaloba zůstává žalobou předčasně podanou, i když mezitím, byť i v průběhu lhůty pro podání žaloby, byla postoupena místně příslušnému soudu. Z tohoto pohledu ani nelze předčasnost žaloby dodatečně zhojit (lze jediné podat žalobu novou) a rozhodně nelze na zhojení této vady usuzovat z procesních úkonů soudu, jimiž se snaží odstranit obsahové vady podání a dobrat se k určení, co je vlastně předmětem zahájeného řízení.

[13] Z výše popsaných důvodů vyhodnotil Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Brně v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 věta první s. ř. s. jako nedůvodnou a zamítl ji. V této souvislosti nutno poznamenat též to, že pokud jde o rozhodování ve věci invalidních důchodů, již přiznaný, případně odňatý důchod lze zvýšit či snížit, resp. přiznat, zjistí-li se, že byl přiznan nebo je vyplácen v nižší, příp. vyšší částce, než v jaké náleží, nebo že byl odepřen neprávem, resp. změní-li se skutečnosti rozhodné pro výši důchodu nebo pro nárok na jeho výplatu, včetně změny zdravotního stavu (§ 56 odst. 1 zákona č. 155/1999 Sb.). Stěžovatel tedy, ač v tomto případě podal žalobu předčasnou, nezůstává bez možnosti ochrany svého práva na přiměřené hmotné zabezpečení z důvodu nezpůsobilosti k práci (čl. 30 odst. 1 Listiny).

IV. Náklady řízení

[14] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. aplikovaného na základě § 120 s. ř. s., podle něhož stěžovatel, který nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná sice měla ve věci plný úspěch, nemá však nárok na náhradu nákladů řízení ze zákona proto, že jde o věc důchodového pojištění (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

[15] Stěžovateli byl usnesením Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 31/2013-18 ze dne 26. června 2013 ustanoven advokát Mgr. Martin Pešek jako jeho právní zástupce. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. části věty první za středníkem platí hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného advokáta stát.

[16] Právní zástupce stěžovatele uplatnil dva úkony právní služby: 1. první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, je-li klientovi zástupce ustanoven soudem [§ 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, přičemž uskutečnění porady se stěžovatelem ve Věznici Mírov hodnověrně doložil], a 2. odstranění vad kasační stížnosti, resp. její doplnění [tj. úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu (písemné podání ve věci samé)]. Odměna za jeden úkon právní služby činí podle § 7 bodu 3, aplikovaného na základě § 9 odst. 2 advokátního tarifu (jde o věc sociálního zabezpečení, tudíž se uplatní tarifní hodnota 5 000 Kč, nikoli 50 000 Kč podle § 9 odst. 4 advokátního tarifu), 1 000 Kč a podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu je třeba k ní přičíst 300 Kč na úhradu hotových výdajů, celkem tedy 1 300 Kč. Protože zmocněný advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok o částku 273 Kč odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Za uplatněné dva úkony právní služby tedy právní zástupce stěžovatele obdrží celkem 3 146 Kč včetně DPH. K tomu se připočítává ještě právním zástupcem uplatněná náhrada cestovních výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 549 Kč včetně DPH (cesta ze sídla advokáta do Věznice Mírov a zpět) a náhrada za cestou promeškaný čas podle § 14 odst. 1 písm. a)

advokátního tarifu ve výši 363 Kč včetně DPH, celkem tedy právní zástupce stěžovatele obdrží 4 058 Kč včetně DPH. K zaplacení náhrady nákladů řízení byla stanovena přiměřená lhůta v délce jednoho měsíce.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. října 2013

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu